



## Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz	Código	652G04027		
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación				
Coordinación	García Real, Teresa Juana	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es		
Profesorado	García Real, Teresa Juana	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Esta asignatura pretende o aprendizaxe dos recursos terapéuticos aplicables aos trastornos da fala e da voz (disartria, disglusia, dislalia, disfemia e disfonía)				

## Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

## Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer a terminoloxía, as características principais e diferenciais para a intervención logopédica das patoloxías impartidas.	A1	B1	C1
	A2	B3	C6
	A6	B5	C7
	A7	B7	
	A8	B8	
	A13	B11	
	A14	B13	
	A15	B14	
	A17	B16	
		B17	
		B19	
		B21	
		B22	
		B24	
Capacidade para deseñar programacións terapéuticas e resolver problemas durante a intervención logopédica das 4 patoloxías.		B9	C1
		B16	C6
		B17	C7
		B19	
		B21	
		B22	
		B24	



Coñecer os aspectos esenciais para o control da eficacia terapéutica: selección de parámetros axeitados e manexo dos factores pronósticos.	A3	B2	C8
	A9	B4	
	A10	B6	
	A11	B10	
	A12	B12	
	A16	B15	
	A18	B18	
	A21	B20	
	A22		
	A23		
	A27		
	A28		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Aspectos xerais na intervención dos trastornos da fala e da voz	1.1. Anatomía e fisioloxía básicas do aparello vocal e articulario para a intervención da disfonía. 1.2. Conceptos básicos de Lingüística para a intervención de problemas articulatorios. 1.3. Desenvolvemento embrionario básico para a intervención da disglosia. 1.4. Control neuromuscular da fala para a intervención de disartrias
Tema 2. Intervención logopédica das Disfonías Funcionais.	2.1. Principios de intervención e enfoques terapéuticos. 2.2. Hixiene vocal. 2.3. Programación terapéutica dun caso con disfonía funcional.
Tema 3. Técnica vocal: aspectos respiratorios, fonación, resonancia e articulación.	3.1. Aspectos fisiolóxicos. 3.2 Corrección de erros funcionais. 3.3 Técnicas vocais específicas.
Tema 4. Intervención logopédica das disfonías específicas.	4.1. Parálise vocal. 4.2. Trastornos da muda vocal. 4.3. Programación terapéutica dun caso de puberfonía.
Tema 5. Fundamentos teóricos na intervención logopédica das Disartrias.	5.1. Principios e enfoques terapéuticos. 5.2 Programación terapéutica dun caso con disartria
Tema 6. Intervención logopédica nas Disartrias.	6.1. Respiración. 6.2. Deglución, masticación y succión. 6.3. Fonación. 6.4. Articulación.
Tema 7. Fundamentos teóricos na intervención logopédica das Disfemias.	7.1. Principios e principais obxectivos terapéuticos. 7.2. Estratexias terapéuticas para reducir a disfluencia e o estrés manual para mellorar a logofobia. 7.3. Programación terapéutica dun caso con disfemia.
Tema 9. Intervención logopédica nas Disglosias.	8.1. Principios, métodos e recomendacións terapéuticas. 8.2. Programación dun caso de disglosia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais



Estudo de casos	A1 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A21 A28 B1 B3 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B16 B17 B19	5	20	25
Actividades iniciais	A1 A2 A6 A8 A13 A14	2	1	3
Prácticas clínicas	A3 A6 A7 A8 A14 A15 A17 A22 A23 A27 B3 B4 B5 B6 B13 B22 C6 C8	21	0	21
Simulación	A1 A6 A7 A8 A13 A14 A15 A17 B7 B8 B9 B11 B13 B14 B15 B16 B18 B19 B20 B24 C1 C6 C7	3	9	12
Debate virtual	B5 B7 B8 B9 B11 B14 B16 B17	3	12	15
Proba de resposta múltiple	A1 A6 A7 A8 A13 A14 A15	3	60	63
Recensión bibliográfica	A7 A8 A14 A15 A17 B2 B5 B7 B9 B13 B21 B22 B24 C1 C6	3	6	9
Atención personalizada		2	0	2

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Programación terapéutica de casos clínicos dos trastornos impartidos nas sesións maxistras para aprender a deseñar o tratamento da logopedia, obxectivos de planificación, sistemática e selección razoada de exercicios. Haberá grupos de traballo de 5-6 persoas e será luns (Moodle e TEAMS ) os luns, na franxa horaria das sesións interactivas.
Actividades iniciais	Actividades iniciais Avaliaranse as competencias dos estudantes (coñecemento dos trastornos e a súa avaliación). Para iso, planeárase unha tarefa en Moodle (cuestionario inicial) que se autocompletará o primeiro día de clase.
Prácticas clínicas	Sesión maxistral Os contidos teóricos serán ensinados a todo o grupo (Bases fundamentais, avaliación, intervención e programación terapéutica). Para iso empregárase a plataforma TEAMS e Moodle.



Simulación	Prácticas a través das TIC Para aprender certas habilidades terapéuticas mediante a práctica, os grupos de traballo realizarán unha simulación de intervención logopédica nun sospeitoso paciente con disfonía (Role Playing). Poderase empregar medios TIC (presentación de vídeos, power-point con audios, chat por TEAMS, foro de Moodle, etc.) e participarán todos os membros do grupo con diferentes papeis (paciente, avaliador, programación, intervención). Deste xeito, os estudantes poñerán en práctica os coñecementos teóricos, as habilidades de comunicación e a resolución de problemas en equipo. Esta actividade farase en pequeno grupo (5-6 persoas) e terá lugar practicamente, preferentemente, na franxa horaria das sesións interactivas. No caso de que se poida facer de xeito presencial, os grupos de traballo distribuiranse na franxa horaria. Calquera dúbida que poida xurdir será resolta nas sesións interactivas ou no horario das titorías. Esta actividade computa para a avaliación da materia.
Debate virtual	Debate virtual: Actividade para reflexionar sobre os contidos teóricos recibidos a través de preguntas relacionadas co tema e farase ao final de cada sesión maxistral. O tempo considerado para esta actividade é de aproximadamente 20 minutos, para todo o grupo e a través TEAMS.
Proba de resposta múltiple	Proba de elección múltiple Proba obxectiva individual para avaliar os coñecementos e as habilidades adquiridas durante a aprendizaxe da materia. Para iso, haberá nunha proba na data oficial. Estas proba fánzanse coa plataforma Moodle.
Recensión bibliográfica	O alumno realizará unha revisión bibliográfica sobre un tema ou aspecto clínico en grupo (5-6 estudantes). Esta revisión presentarase nun informe escrito que sintetiza os máis relevantes na literatura (introdución) coa una extensión 6-7 folios e unha máis para referencias. Irá acompañado das referencias bibliográficas empregadas, segundo os estándares da APA. As contribucións recentes (últimos 5 anos), de calidade, internacionais e nacionais serán avaliadas, incluíndo polo menos 10 referencias en inglés.

### Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Os estudantes terán unha atención personalizada para levar a cabo ou resolver dúbidas nas actividades máis prácticas (estudos de caso, aprendizaxe corroborativa, prácticas a través das (TIC), debate virtual e busca bibliográfica. Esta atención ofrecerase aos estudantes nas horas nas que se desenvolvan estas actividades (franja horaria das sesións interactivas) ou no horario de titorías (martes 10 -14 horas, 2 semestre). Esta atención personalizada será preferentemente virtual (plataforma TEAMS-chat, Moodle-forum). Para o chat en TEAMS é recomendable solicitar unha cita por correo electrónico o chat para mellor organización.
Recensión bibliográfica	
Simulación	
Debate virtual	

### Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Recensión bibliográfica	A7 A8 A14 A15 A17 B2 B5 B7 B9 B13 B21 B22 B24 C1 C6	Grupo  Os criterios de avaliación inclúense os seguintes: capacidade de síntese, calidade bibliográfica -revistas internacionais e nacionais, últimos 5 anos e de bases de datos coñecidas e de alta calidade como Web of Science, Scopus, PubMed, etc.- e expresión escrita correcta ( referencias ortográficas, narracións e bibliográficas segundo APA). A busca realizarase un trastorno de casos clínicos en 6-7 páxinas e 1 referencias.  A busca bibliográfica fázase en grupos formados por 5-6 alumnos/as.	10



Simulación	A1 A6 A7 A8 A13 A14 A15 A17 B7 B8 B9 B11 B13 B14 B15 B16 B18 B19 B20 B24 C1 C6 C7	Xogo de rol nun caso de disfonía (grupo): Criterios de valoración: Mesmos criterios que os establecidos no estudo de casos. Ademais, considéranse os seguintes: 1. Habilidades de comunicación: son, claridade, dicción e fluidez na exposición oral. 2. Nivel de coñecemento e dominio dos termos técnicos adecuados. 3. Calidade e grao de elaboración das diapositivas ou vídeo presentado. 4. Normas ortográficas.	20
Proba de resposta múltiple	A1 A6 A7 A8 A13 A14 A15	Individual.  Proba única na data oficial, con 4 respostas posibles e cada erro restará 0,20 puntos.	70

### Observacións avaliación

Primeira oportunidade: Unha vez sumados todos os resultados das actividades de avaliación (grupais e individuais), o alumno deberá obter polo menos 5 puntos dos 10 posibles para superar a materia. Simulación 20% e Revisión de literatura 10% como actividades grupais e Test de Resposta Múltiple 70% como actividade individual. Para poder acceder ás actividades grupais, o alumnado debe ter a condición de "asistente", o que implica unha asistencia global a clase superior ao 80%.

Segunda oportunidade/Avaliación previa: para aprobar a materia en segunda oportunidade, o alumnado deberá obter 5 puntos dos 10 posibles nunha única proba de resposta múltiple, que se realizará na data oficial do exame e que contará co 100%.

O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica da exención de asistencia realizará unha única proba de opción múltiple e computará o 100%, tanto na primeira como na segunda oportunidade. Deberán comunicar esta condición ao profesorado ao comezo do cuadrimestre no que se imparta a materia.

Por último, cómpre sinalar que todos os aspectos relacionados coa "dispensa académica", "dedicación ao estudo", "permanencia" e "fraude académica" rexeranse conforme á normativa académica vixente na UDC (/gl/normativa/academica). /).

### Fontes de información

<b>Bibliografía básica</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Morrison Murray (1996). Tratamiento de los trastornos de la voz. Barcelona: Masson</li> <li>- Vila Josep (2009). Guía de intervención logopédica en las disfonías infantiles. Madrid: Síntesis</li> <li>- Verdolini Abbot Katherine (2008). Lessac-madsen Resonant Voice Therapy. San Diego: Plural Publishing</li> <li>- Sataloff Robert (2005). Treatment of voice disorders. San Diego: Plural Publishing</li> <li>- Perelló Gilberga Jordi (1982). Canto-dicción. Foniatría estética. Barcelon: Científico-Médica</li> <li>- Perelló Gilberga Jordi (1990). Trastornos de Habla. Barcelona: Masson</li> <li>- Roberston Sandra (1999). Working woth dysarthrics a practical guide to therapy for dysarthria. New York: Thieme</li> <li>- Murdoch Bruce (1998). Dysarthria a physiological approach to assessment and treatment. United Kingdom: Stanley Thomes</li> <li>- Fernández Zúñiga Alicia (2005). Guía de intervención logopédica en tartamudez infantil. Madrid: Síntesis</li> <li>- Conture Edward y Curlee Richard (2007). Stuttering and related disorders of fluency. New York: Thieme</li> <li>- Zambrana Nidia (1998). Logopedia y ortopedia maxilar en la rehabilitación orofacial: Tratamiento precoz y preventivo. Barcelona: Masson</li> </ul> <p>Enlaces de interés: <a href="http://www.espaciologopedico.com">www.espaciologopedico.com</a> <a href="http://www.asha.org">http:// www.asha.org</a>.</p>
<b>Bibliografía complementaria</b>	<p>Revistas relacionadas coa Logopedia. Revista de Investigación en Logopedia. Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología (suscrita la UDC) Journal of Voice. European Journal of Disorders of Communication. Journal of Speech, Language and Hearing Research. International Journal of Language and Communicaton Disorders. International Journal of Speech-Language Pathology. Folia Phoniatica et Logopaedica.</p>

### Recomendacións

#### Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingüística/652G04004

Fundamentos de intervención logopédica/652G04005



Materias que se recomenda cursar simultaneamente
--

Comunicación aumentativa e alternativa/652G04022 A voz profesional/652G04040
---

Materias que continúan o temario
----------------------------------

Estratexias de intervención temperá/652G04025
---

Observacións
--------------

Es recomendábel ter coñecemento de inglés para o manexo das fontes bibliográficas. (nivel B1 mínimo).&nbsp;
---

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías
--